

λίκιν, ντύμα, σώντυμα, σωπάννι, φόδρα. 2) Σινδών δια τῆς ὁποίας καλύπτονται οἱ Ἑβραῖοι καὶ οἱ Μωαμεθανοὶ νεκροὶ Μακεδ. (Καστορ.) 3) Πληθ., ἐπιμήκη ξύλα συγκρατοῦντα ἔσωθεν τὰ τοιχώματα τῆς βάρκας Σύμ.: Τ' ἀσάρια τῆς βάρκας. 4) Ἡ πρώτη βαφή ξύλων, σανίδων κττ. πρὶν τεθῇ ἐπ' αὐτῶν τὸ ὀριστικὸν ἐλαιοχρώμα Ἀθῆν. Σάμ. κ.ά. — Λεξ. Δημητρ. 5) Ἡ ἀμμοκονία τοῦ ἐσωτερικοῦ τῶν τοίχων οἰκίας Ρόδ. Χίος (Νένητ.)

άσταρίζω ΝΠολίτ. Παροιμ. 4,467.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀσάρι. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Ἐπενδύω ἔνδυμά τι με ἀσάρι. Συνών. ἀσταρώνω 1, φόδρα. 2.

άσταρλίκιν τό, Λυκ. (Λιβύσο.) ἀσταρλίκ-κιν Κύπρ. ἀσταρλίκι Ἡπ. Μεγίστ. Νάξ. ἀσταρλίξ Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) ἀσταρλόιχ' Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *astarlık*.

Ἀσάρι 1, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἀν.: Αὐτὸ τοῦ παννὶ κάθ' γι' ἀσταρλίξ' Ζαγόρ.

***άσταρόπουλλο** τό. ἀσταρόπον Πόντ. (Σάντ.)

Ἐποκορ. τοῦ οὐσ. ἀσάρι.

Μικρὸν ἀσάρι 1, ὁ ἰδ.

άσάρωμα τό, Ἡπ. Πελοπν. (Ἀρκαδ.) — Λεξ. Αἰν. Βυζ. Δημητρ. ἀσάρωμαν Κύπρ. ἀσάρουμα Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀσταρώνω.

1) Ἡ ἐργασία τῆς προσραφῆς τοῦ ὑπορράματος εἰς ἔνδυμα ἔνθ' ἀν.: Τὸ παλτὸ θέλει ἀσάρωμα Ἀρκαδ. 2) Τὸ ὑπόρραμμα Ἡπ.: Τὸ πανωφόρι στοίχισε πλεότερο τ' ἀσάρωμά του παρὰ ἢ ἀγορά του.

άσταρώνω σύνηθ. ἀσταρώνον βόρ. ἰδιώμ. ἀσταρών-νω Κύπρ. ἴσταρώνω Κρήτ. (Βιάνν.) ἴσταρών-νω Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀσάρι.

1) Προσράπτω ἀσάρι εἰς τι ἔνδυμα σύνηθ.: Ἀσταρώνω τὸ πανωφόρι-τὸ σακκάκι σύνηθ. ἴσταρώνον τοῦ παλτοῦ Ἡπ. (Ζαγόρ.) Συνών. ἀσταρίζω, φόδρα. 2) Ἀπλώνω τὸ πρῶτον στρῶμα ἐλαιοχρώματος τὸ ἄλλως λεγόμενον ἀσάρι Ἀθῆν. κ.ά. — Λεξ. Δημητρ.

άσάρωτος ἐπίθ. σύνηθ. ἀσάρωτος Εὐβ. (Κονίστρ.) ἀσάρωτους βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀσταρωτός < ἀσταρώνω τοῦ ἀρκτικοῦ α προσλαβόντος σημασίαν στερητικὴν διὰ τῆς προπαροξυτονίας.

Ὁ μὴ ἔχων ἀσάρι σύνηθ.: Ἀσάρωτο παλτὸ-σακκάκι-φόρεμα κττ.

άστασία ἡ, λόγ. σύνηθ.

Τὸ μεταγν. οὐσ. ἀστασία.

Ἐλλειψις εὐθύτητος χαρακτηρισ.

άστατος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἄστατους βόρ. ἰδιώμ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἄστατος.

1) Ἀσταθής, εὐμετάβλητος κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Ἀστατὴ τύχη. Ἀστατος καιρός. Ἀστατος ἄνθρωπος. Ἀστατος χαρακτήρας. Ἀστατὴ καρδιά κοιν. || Ἀσμ.

Οὐλα τοῦ κόσμου ἄστατα κί οὐλα χωρὶς θεμέλια,

ὦρες μοῦ φέρουν δάκρυα κί ὦρες μοῦ φέρουν γέλια

Ζάκ. 2) Ὁ μὴ παύων νὰ κινῆται, ἀεικίνητος Ἡπ. Στερελλ. (Αἰτωλ.): Ἐγὼ εἶμ' ἀπὸ τὸ πρῶτ' ὡς τὸ βράδν ἄστατος κί ἀκκώμπητος Ἡπ. Ἀστατους ἄνθρωπους, πάει ἡμαδῶ κί ἡμακεῖ

Αἰτωλ. 3) Ζωηρός, ἄτακτος Ἡπ. (Ζαγόρ.) Πόντ. (Οἶν.) Στερελλ. (Αἰτωλ.): Ἀστατον μωρὸν Οἶν. Πιδὶ ἄστατον Ζαγόρ. Ἀστατον πιδὶ κατὰ διαόλ' Αἰτωλ.

άσταύρωτα ἐπίρρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀσταύρωτος.

1) Χωρὶς τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ (ἡ σημ. ἐκ τοῦ ἐθίμου νὰ σχηματίζεται μετὰ τὴν μάχαιραν τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ ζώου πρὸ τῆς σφαγῆς) Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Σώπα, κακορρίζικο, ἰὰ θὰ σὲ πιάσω καὶ θὰ σοῦ κόψ' ἀσταύρωτα τὴ γεφαλὴ σου! Τέθειω ὑναικῶ θέν ἀσταύρωτα οἱ κεφαλές τωνε κόψιμο. 2) Χωρὶς οἶκτον, ἀλύπητα Πελοπν. (Μάν.): Τὴν ἐχτύπαγε ἀσταύρωτα.

άσταύρωτος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἀσταύρωτους βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. σταυρωτός.

1) Ἐκεῖνος ἐπὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἔγινε ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἢ ἄλλου τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ πρὸς ἀγιασμόν ἢ θεραπείαν κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Ἀφῆσε ἀσταύρωτο τὸ ματάκι τοῦ παιδιοῦ Λεξ. Δημητρ. Τὸ παιδί ἔμεινε ἀσταύρωτο Σύμ. Γούλτς ἐσταύρωσεν ὁ ποππᾶς κ' ἐμὲν ἐφῆκεν ἀσταύρωτον Χαλδ. Ἀσταύρωτο πρῶμὶ δὲν ἔτρωγε ποτέ του Λεξ. Δημητρ. β) Ὁ μὴ σχηματίζων τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ὁ μὴ σταυροειδῆς σύνηθ.: Ἀσταύρωτη ἀντέννα. Ἀσταύρωτα χέρια. Ἀσταύρωτη κουβέρτα (χωρὶς σταυρωτὰς γραμμάς). 2) Ὁ μὴ πιστεύων εἰς τὸν σταυρόν, ἄπιστος, κακὸς Πελοπν. (Ἀρκαδ. Βασσαρ. Λακων. Μάν.): Ἀσταύρωτος ἄνθρωπος Λακων. Βρὲ τὸν ἀσταύρωτο! Ἀρκαδ. Συνών. ἄθεος 1, ἀντίθεος 1, ἀντίπιστος, ἄπιστος 3. 3) Ἐκεῖνος ποῦ δὲν ἤρχισεν ἀκόμη ἔργον τι (ἡ σημ. ἐκ τῆς συνηθείας νὰ κάμνῃ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ὁ ἀρχίζων ἐργασίαν τινὰ) Σύμ. 4) Ἐπὶ καρποῦ, ὁ μὴ σχηματισθεὶς εἰσέτι Σύμ. 5) Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν δύναται τις νὰ νικήσῃ εἰς συζήτησιν, νὰ ἀποστομώσῃ Ἡπ. Μακεδ. (Καταφύγ.) 6) Ἀκατάπαυστος, ἀτελείωτος Πελοπν. (Λακων.): Κακὸ ἀσταύρωτο. Συνών. ἀτέλειωτος. 7) Ἀδάμαστος, ἀτίθασος Πελοπν. (Σουδεν.): Ἀσταύρωτο κορίτσι. 8) Πολύπειρος Πελοπν. (Κορινθ.) Στερελλ. (Λαμ.) Συνών. πολύξερρος. 9) Λαίμαργος Πελοπν. (Μάν.) 10) Ὁ μὴ φορτικῶς ἐνοχληθεὶς, ὁ μὴ βασανισθεὶς ὑπὸ τινος σύνηθ.: Αὐτὸς δὲν ἀφίνει κανένα ἀσταύρωτο σύνηθ. Μέρα νύχτα δὲν τὴν ἀφίνει ἀσταύρωτη Λεξ. Δημητρ.

άσταφίδιαστος ἐπίθ. σύνηθ. ἀσταφίδιαστους βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *σταφιδιαστός < σταφιδιάζω.

1) Ὁ μὴ μεταβληθεὶς εἰς σταφίδα, ἐπὶ σταφυλῆς καὶ ἄλλων καρπῶν ἔνθ' ἀν.: Τσαμπὶ ἀσταφίδιαστο. Ρῶγα ἀσταφίδιαστη. Ἀσταφίδιαστα βύσσιννα - δαμάσκηνα κττ. σύνηθ. Συνών. ἀσταφίδωτος 1. 2) Μεταφ. ὁ μὴ ρικνωθεὶς, ἀρυτίδωτος, ἐπὶ ἀνθρώπου ἔνθ' ἀν.

άσταφίδωτος ἐπίθ. σύνηθ. ἀσταφίδωτους βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *σταφιδωτός < σταφιδώνω.

1) Ἀσταφίδιαστος 1, ὁ ἰδ., σύνηθ. 2) Ὁ μὴ περιέχων σταφίδας Λεξ. Πρω.: Πουτίγγα ἀσταφίδωτη.

άστάφνιστος ἐπίθ. πολλαχ. ἀστάφνιστους Μακεδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *σταφνιστός < σταφνίζω, ὁ ἐκ τοῦ ἀρχ. σταθμίζω.

1) Ὁ μὴ ὑποβληθεὶς εἰς εὐθυγράμμισιν διὰ στάθμης πολλαχ.: Ἀστάφνιστος τοίχος. Ἀστάφνιστο πάτωμα. 2) Ὁ